Lietas arhīva Nr. CA-0003-21
ECLI:LV:LAAT:2021:0311.C26158216.12.S

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rēzeknē 2021.gada 11.martā

Latgales apgabaltiesas
Civillietu tiesas kolēģija
tiesnese referente Valentīna Lohova,
tiesnese Valentīna Sokolova,
tiesnesis Ilmārs Stivriņš

izskatīja rakstveida procesā civillietu SIA "B2Kapital" (SIA "Hiponia" tiesību pārņēmēja) prasībā pret SIA "/Nosaukums/", /pers. D/ un /pers. E/ par parāda piedziņu sakarā ar /pers. D/ un /pers. E/ apelācijas sūdzību par Rēzeknes tiesas 2017.gada 11.jūnija spriedumu.

Aprakstošā daļa

[1] SIA "Hiponia" Rēzeknes tiesā 2016.gada 12.aprīlī cēla prasību, to precizējot 2017.gada 31.maijā, pret SIA "/Nosaukums/", /pers. D/ un /pers. E/ par parāda piedziņu.

[1.1] Prasības pieteikumā norādīts, ka saskaņā ar 2007.gada 21.februāra Aizdevuma līgumu Nr.108225/02 VAS "Latvijas Attīstības finanšu institūcija ALTUM" (iepriekšējais nosaukums - VAS "Latvijas Hipotēku un zemes banka") (turpmāk arī – banka) izsniedza SIA "/Nosaukums/" aizdevumu 40 000 EUR.

Aizdevuma līguma nodrošināšanai VAS "Latvijas Attīstības finanšu institūcija ALTUM" un /pers. D/ 2007.gada 21.februārī noslēdza Hipotēkas līgumu Nr.108225/02 -H, ar kuru tika ieķīlāts /pers. D/ piederošais nekustamais īpašums, kas atrodas /adrese/, ar kadastra numuru /numurs A/.

Uz minēto /pers. D/ piederošo nekustamo īpašumu Rīgas pilsētas zemesgrāmatas nodalījumā Nr./numurs B/aizdevējas labā reģistrēta hipotēka.

Savukārt 2007.gada 21.februārī starp banku un /pers. D/ noslēgts Galvojuma līgums Nr.108225/02-1, kā arī starp banku un /pers. E/ 2007.gada 21.februārī noslēgts Galvojuma līgums Nr.108225/02-2, ar kuriem galvinieki uzņēmās pildīt no Aizdevuma līguma izrietošās saistības kā pats aizņēmējs.

[1.2] Starp banku un SIA "Hiponia" (iepriekšējais nosaukums – SIA "Hipotēku bankas nekustamā īpašuma aģentūra") 2013.gada 25.aprīlī noslēgta vienošanās par prasījuma tiesību cesiju Nr.C4-2012/993, ar kuru banka nodeva, bet prasītāja pieņēma prasījumus ar visām pie tā piederīgām un pastāvošām tiesībām, kas izriet no starp banku un atbildētājiem noslēgtā Aizdevuma līguma, Hipotēkas līguma un Galvojuma līgumiem.

Norādīts, ka paziņojums par prasījuma tiesību cesiju atbildētājiem nosūtīts 2013.gada 13.augustā.

[1.3]Atbildētāji pienācīgi nepildīja savas Aizdevuma līguma saistības, tādēļ prasītāja SIA "/Nosaukums/" un /pers. D/ kā ieķīlātājam 2016.gada 30.martā nosūtīja rakstveida paziņojumu par vienpusēju atkāpšanos no Aizdevuma līguma ar 2016.gada 21.martu, kā arī 2016.gada 30.martā nosūtīja /pers. D/ un /pers. E/ kā galviniekiem paziņojumu, ka saskaņā ar Galvojuma līgumu galvinieki stājas aizņēmēja vietā.

Uzskata, ka prasītāja kā kreditore saskaņā ar Civillikuma 1702.pantu ir tiesīga prasīt saistību izpildi vienlaicīgi no aizņēmēja un no galviniekiem.

Tā kā atbildētāji savas no Aizdevuma līguma izrietošās saistības nav pildījuši pilnā apmērā, prasītājai saskaņā ar Civillikuma 1716.pantu ir tiesības aprēķināt līgumsodu par termiņā neveiktiem procentu un pamatsummas maksājumiem.

[1.4] Pamatojoties uz Civillikuma 1319.-1326., 1587., 1589., 1652., 1692.-1715., 1716., 1720., 1756.pantu, 1759.panta 1.un 2.punktu, 1765.panta pirmo un otro daļu, 1943. un 1945.pantu,1805.pantu, prasītāja lūdz:

1) piedzīt no SIA "/Nosaukums/" SIA "Hiponia" labā parādu 46 162,11 EUR, ko veido: līgumsods par termiņā neveiktiem procentu maksājumiem par laiku no 2014.gada 30.aprīļa līdz 2016.gada 21.martam 1649,43 EUR, līgumsods par termiņā neveiktiem pamatsummas maksājumiem par laiku no 2010.gada 31.maija līdz 2016.gada 21.martam 2392,01 EUR, kavētie procenti par aizdevuma izmantošanu no 2009.gada 27.novembra līdz 2016.gada 21.martam 16 494,27 EUR, likumiskie 6% par laika posmu no 2016.gada 22.marta līdz 2017.gada 30.maijam 1706,30 EUR, neatmaksātā aizdevuma pamatsumma 23 920,10 EUR;

2) atzīt prasītājai tiesības sprieduma izpildi vērst pret hipotekārās ķīlas priekšmetu - /pers. D/ piederošo nekustamo īpašumu /adrese/, kadastra numurs /numurs A/;

3) piedzīt no SIA "/Nosaukums/" SIA "Hiponia" labā visus tiesāšanās izdevumus;

4) piedziņas neiespējamības gadījumā no SIA "/Nosaukums/", parādu, kas izriet no 2007.gada 21.februārī noslēgtā Aizdevuma līguma Nr.108225/02, un visus tiesāšanās izdevumus piedzīt solidāri no /pers. D/ un /pers. E/;

5) atzīt prasītājas tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos 6% gadā no piespriestās, bet nepiedzītās aizdevuma pamatsummas.

[2] Atbildētāji/pers. D/ un /pers. E/ iesniedza rakstveida paskaidrojumus, norādot, ka prasību neatzīst.

[2.1]Atbildētāji apzinās, ka aizdevuma pamatparāda daļa ir palikusi neatmaksāta, un atbildētājiem kā galviniekiem ir jāuzņemas atbildība. Tomēr prasītājas iesniegtais aprēķins nav pārskatāms un saprotams. Aizdevuma summa ir 40 000 EUR, kopējā samaksātā summa 36 344,41 EUR, atbildētājiem nav saprotams samērīgums kopējam parāda aprēķinam 74 908,40 EUR, kas prasības pieteikumā samazināts.

[2.2] Prasītāja, ceļot prasību, nav pievienojusi 2012.gada 6.novembra dokumentu Nr.3/3-4128 "Par parāda labprātīgu samaksu". Šīs vienošanās pirmās atkāpes 1.un 2.punktā ir noteikta kārtība saistību dzēšanai, cita starpā, arī attiecībā uz Aizdevuma līgumu Nr.108225/02. Lai arī minētajā vienošanās dokumentā nav informācijas par saistību atlikumu pirms turpmāko maksājumu veikšanas, tomēr sarakstē ar atbildētāju pārstāvi ir saņemta kredītoperāciju izziņa par saistību atlikumu uz 2012.gada 17.oktobri, un tas ir 42 297,63 EUR.

Vienošanās otrās atkāpes 2. un 3.punkts paredz divus būtiskus nosacījumus: 1) sākot ar 2012.gada 17.oktobri tiek atcelts līgumsods par kavētu pamatsummu, procentu aprēķins par aizdevuma izmantošanu un secīgi arī līgumsods par kavēto procentu samaksu; 2) dzēšot šajā punktā minēto aizdevuma līgumu saistības, banka atceļ un nepiemēro līgumsodus par saistību izpildes kavējumu (tai skaitā, līgumsodus par kavētu pamatsummu un

līgumsodus par kavētiem procentiem).

Tas nozīmē, ka kredītoperāciju izziņas saistību atlikuma stāvoklis pēc atceltajiem līgumsodiem ir 31 124,67 EUR.

[2.3] Lietā nav strīda, ka kopš 2012.gada 31.novembra, kad atbildētāji sāka pildīt 2012.gada 6.novembra vienošanos, atbildētāji ir dzēsuši saistības 13 792,27 EUR apmērā, kas liecina, ka tiesvedības brīdī prasītājai bija tiesības pieprasīt aizdevuma pamatsummas atmaksu 17 332,40 EUR.

Atbildētāji nepiekrīt prasītājas paziņojumā par aizdevuma līguma izbeigšanu ietvertajai informācijai un aprēķiniem par parāda apmēru.

[3] Ar Rēzeknes tiesas 2017.gada 11.jūnija spriedumu prasība apmierināta pilnīgi.

No aizdevuma ņēmējas SIA "/Nosaukums/", bet piedziņas neiespējamības gadījumā vai daļējas izpildes gadījumā solidāri no galviniekiem /pers. D/ un /pers. E/ SIA "Hiponia" labā piedzīts parāds 46 162,11 EUR, ko veido līgumsods par kavētiem procentu maksājumiem par laiku no 2014.gada 30.aprīļa līdz 2016.gada 21.martam 1649,43 EUR, līgumsods par kavētiem pamatsummas maksājumiem par laiku no 2010.gada 31.maijam līdz 2016.gada 21.martam 2392,01 EUR, kavētie procenti par aizdevuma izmantošanu par laiku no 2009.gada 27.novembra līdz 2016.gada 21.martam 16 494,27 EUR, neatmaksātā aizdevuma pamatsumma 23 920,10 EUR, likumiskie 6% par laiku no 2016.gada 22.marta līdz 2017.gada 30.maijam 1706,30 EUR, tiesas izdevumi 1469,22 EUR, kopā 47 631,33 EUR, tajā skaitā vēršot piedziņu uz ķīlas devējam /pers. D/ piederošo nekustamo īpašumu /adrese/, ar kadastra numuru /numurs A/, nostiprinātās hipotēkas summas 40 124,99 EUR apmērā.

Spriedumā noteiktas SIA "Hiponia" tiesības saņemt no SIA "/Nosaukums/", bet piedziņas neiespējamības gadījumā solidāri no galviniekiem /pers. D/ un /pers. E/ likumiskos sešus procentus gadā no neatmaksātās parāda pamatsummas 23 920,10 EUR apmērā līdz sprieduma izpildei (izsoles noslēguma dienai).

No SIA "/Nosaukums/" valsts ienākumos piedzīti ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 13,40 EUR.

[3.1] Tiesa konstatēja, ka pamatojoties uz 2007.gada 21.februāra Aizdevuma līgumu Nr.108225/02 VAS "Latvijas Hipotēku un zemes banka" izsniedza SIA "/Nosaukums/" aizdevumu 40 000 EUR apmērā, nosakot aizdevuma gala atmaksas termiņu - 2011.gada 20.novembris.

No Aizdevuma līguma izrietošo saistību nodrošināšanai 2007.gada 21.februārī starp banku un /pers. D/ noslēgts Hipotēkas līgums Nr.108225/02-H, ar kuru bankas labā ieķīlāts /pers. D/ piederošais nekustamais īpašums /adrese/, prasījuma summas 40 124,99 EUR (28 200 LVL) apmērā.

No Aizdevuma līguma izrietošo saistību nodrošināšanai 2007.gada 21.februārī starp banku un /pers. D/ kā galvinieku noslēgts Galvojuma līgums Nr.108225/02-1, un starp banku un /pers. E/ kā galvinieku noslēgts Galvojuma līgums Nr. Nr.108225/02-2, kur galvinieki uzņēmās no Aizdevuma līguma izrietošās maksājuma saistības kā pats parādnieks, atsakoties no tiesības prasīt, lai piedzinējs vispirms vēršas pie pašas parādnieces.

[3.2] Spriedumā konstatēts, ka saskaņā ar 2009.gada 10.decembrī starp pusēm noslēgto pielikumu Nr.2 Aizdevuma līgumam un Hipotēkas līgumam, pielikumu Nr.1 Galvojuma līgumiem tika kapitalizēti kavētie procentu maksājumi, aprēķinātie līgumsodi, uzkrātos procentus pieskaitot pamatsummai un noteikts, ka uz 2009.gada 27.novembri aizdevuma pamatsumma ir 23 920,10 EUR, kā arī mainīta procentu likme no mainīgās uz fiksēto – 11,33% gadā. Tika grozīta arī Aizdevuma līguma 19.punktā noteiktā aizdevuma atmaksas kārtība.

[3.3] Konstatēts, ka 2013.gada 25.aprīlī banka un prasītāja noslēdza vienošanos par prasījuma tiesību cesiju, ar kuru prasītājai cedētas prasījuma tiesības pret atbildētājiem, kas izriet no minētajiem Aizdevuma līguma, Hipotēkas līguma un Galvojuma līgumiem, un par prasījuma tiesību cesiju atbildētājiem paziņojums nosūtīts 2013.gada 13.augustā.

[3.4] Spriedumā norādīts, ka prasītājas 2016.gada 30.marta paziņojums atbildētājai SIA "/Nosaukums/" kā aizņēmējai un /pers. D/ kā īpašuma ieķīlātājam liecina, ka atbilstoši Civillikuma 1589.pantam prasītāja ar 2016.gada 21.martu vienpusēji atkāpusies no Aizdevuma līguma, pamatojoties uz Aizdevuma līguma pielikuma 58., 76., 76.1.punktu, un atbildētājus informējusi par nodomu ar prasību vērsties tiesā. Savukārt 2016.gada 30.marta prasītājas paziņojums atbildētājiem /pers. D/ un /pers. E/ liecina, ka galvinieki informēti par stāšanos aizņēmēja vietā sakarā ar galvenā parādnieka saistību neizpildi, kas uz 2016.gada 21.martu ir 44 455,81 EUR.

[3.5] Tiesa konstatēja, ka saskaņā ar prasītājas 2016.gada 21.marta kredītoperāciju izziņu neatmaksātā aizdevuma pamatsumma uz līguma izbeigšanas datumu 2016.gada 21.martu ir 23920,10 EUR. No izziņas redzams, ka atbildētāji maksājumus nav veikuši Aizdevuma līguma 19.punktā paredzētajā termiņā un apjomā. Konstatēts, ka atbildētāji, veikuši maksājumus no 2010.gada 19.februāra (2011.gadā vispār neveicot) līdz 2014.gada 30.aprīlim kopējā apjomā 14 503,58 EUR. Saņemtos maksājumus banka atbilstoši Aizdevuma līguma 19.punktam, Aizdevuma līguma pielikuma 24.punktam ieskaitījusi procentos par aizdevuma lietošanu un līgumsodā par kavēto pamatsummu un kavētiem procentiem, kas, pēc tiesas atzinuma, atbilst arī Civillikuma 1716., 1717., 1722., 1843.panta prasībām tobrīd spēkā esošajās redakcijās.

Tiesa atzina, ka prasītāja pamatoti lūdz piedzīt no atbildētājiem nesamaksāto aizdevuma pamatsummu 23 920,10 EUR.

[3.6] Tiesa konstatēja, ka prasītāja par laika periodu no 2009.gada 27.novembra līdz 2016.gada 21.martam aprēķinājusi procentus 16 494,27 EUR par aizdevuma (23 920,10 EUR) izmantošanu, ievērojot, ka daļēji procentu dzēšanai novirzīti atbildētāju veiktie maksājumi 624,83 EUR.

Atsaucoties uz Civillikuma 1753., 1756., 1946. pantu, tiesa atzina, ka prasītāja pamatoti aprēķinājusi un prasa piedzīt līgumiskos procentus par aizdevuma lietošanu, kas saskaņā ar Aizdevuma līguma 9.punktu noteikti 11,33 % gadā.

[3.7] Tiesa atzina, ka prasītāja pamatoti atbilstoši Civillikuma 1716.pantam atbildētājiem aprēķināja līgumsodu par termiņā neveiktiem procentu un pamatsummas maksājumiem, kura pieprasītais apmērs 2392,01 EUR nepārsniedz 10 % no parāda pamatsummas, tāpēc ir samērīgs un piedzenams.

[3.8] Tiesa novērtēja atbildētāju /pers. D/ un /pers. E/ iebildumus, ka prasītājai nebija pamata celt prasību par līgumsoda un procentu par aizdevuma izmantošanu, jo par šo maksājumu atcelšanu, sākot ar 2012.gada 17.oktobri, puses vienojās 2012.gada 6.novembra Vienošanās "Par parāda labprātīgu atmaksu".

Tiesa konstatēja, ka Vienošanās paredz parādu atmaksas kārtību atbildētājiem par saistībām, kas radušās no četriem dažādiem patstāvīgiem aizdevuma līgumiem. Tiesa atzina, ka saskaņā ar Vienošanās pirmās atkāpes 7.punktu šajā vienošanās noteiktā atmaksas kārtība ir spēkā tikai pie nosacījuma, ka visi uz attiecīgajiem aizdevuma līgumiem attiecināmie maksājumi ir veikti vienlaicīgi un noteiktajā kārtībā. Pretējā gadījumā banka ir tiesīga vienpusēji izbeigt aizdevuma līgumus un vērsties tiesā, kas arī tika izdarīts, kā arī banka atjauno līgumsodus par kavētu pamatsummu, kavētiem procentiem un procentu par aizdevuma izmantošanu aprēķināšanu no to apturēšanas dienas.

Tiesa, ņemot vērā prasītājas norādīto, ka minētā Vienošanās nav spēkā, jo atbildētāji to nepildīja, atzina, ka atbildētāji nav atbilstoši Civilprocesa likuma 93.panta pirmajai daļai iesnieguši pierādījumus, ka izpildījuši Vienošanās norādītos nosacījumus, un atzina, ka Vienošanās nav saistoša prasītājai.

[3.9] Tiesa, atsaucoties uz Civillikuma 1759.panta 1.punktu un 1765.pantu, atzina par pamatotu prasītājas lūgumu piedzīt aprēķinātos likumiskos procentus, kas aprēķināti pēc līguma izbeigšanas par laiku no 2016.gada 22.marta līdz 2017.gada 30.maijam 1706,30 EUR apmērā.

[3.10] Ņemot vērā, ka atbildētāji /pers. D/ un /pers. E/ atbilstoši noslēgtajiem Galvojuma līgumiem pilnā mērā kā aizņēmējs (pats parādnieks) uzņēmās visas no šo līgumu 1.punktā norādītā aizdevuma līguma izrietošās saistības, tiesa, atsaucoties uz Civillikuma 1692., 1702., 1699. un 1698.pantu, atzina, ka no atbildētājiem /pers. D/ un /pers. E/ solidāri piedzenams parāds par neatmaksāto pamatsummu, līgumiskie un likumiskie procenti, līgumsods, tiesas izdevumi, gadījumā, ja piedziņa no SIA "/Nosaukums/" daļēji vai pilnīgi nav iespējama.

[3.11] Tiesa konstatēja, ka uz /pers. D/ piederošo nekustamo īpašumu /adrese/, nostiprināta hipotēka un nekustamais īpašums kalpo kā nodrošinājums no Aizdevuma līguma izrietošajām saistībām.

Konstatējot, ka Aizdevuma līgums vienpusēji izbeigts, ir iestājies visa parāda atmaksas termiņš un parāds nav atmaksāts, tiesa atzina, ka saskaņā ar

Civillikuma 1278., 1319., 1326.pantu ir pamats vērst parāda piedziņu uz ieķīlāto īpašumu.

[4] Atbildētāji/pers. D/ un /pers. E/ iesniedza apelācijas sūdzību par Rēzeknes tiesas 2017.gada 11.jūlija spriedumu, pārsūdzot spriedumu pilnā apjomā. Apelācijas sūdzība pamatota ar šādiem argumentiem.

[4.1] Pirmās instances tiesa bez ievērības atstāja jautājumu par galvenās parādnieces SIA "/Nosaukums/" piedalīšanos lietas izskatīšanā. Nav ņemts vērā, ka SIA "/Nosaukums/" saimnieciskā darbība 2017.gada 27.jūnijā izbeigta pēc Valsts ieņēmumu dienesta iniciatīvas, kā rezultātā atceltas sabiedrības valdes pilnvaras un sabiedrībai nav personas, kas tiesīga pilnvarot pārstāvi dalībai tiesas sēdē.

Prasītājai kā SIA "/Nosaukums/" likvidācijā ieinteresētajai personai bija pienākums rīkoties atbilstoši Komerclikuma 318.pantam un iesniegt pieteikumu komercreģistra iestādē, lūdzot iecelt SIA "/Nosaukums/" likvidatoru, tostarp pieteikumā norādot kreditoru prasījumu pieteikšanas vietu un termiņu. Uzņēmumu reģistrs ar 2015.gada 30.marta sludinājumu oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis" Nr.63 (5381) uzaicināja SIA "/Nosaukums/" likvidācijā ieinteresētās personas iesniegt komercreģistra iestādei pieteikumu par likvidatora iecelšanu.

Ņemot vērā, ka neviena no šīm darbībām netika izpildīta, secināms, ka SIA "/Nosaukums/" kā galvenā parādniece šajā parāda piedziņas lietā nav saņēmusi pavēsti uz tiesas sēdi, tādēļ atbilstoši Civilprocesa likuma 427.panta pirmās daļas 2.punktam pirmās instances tiesas spriedums atceļams un lieta nosūtama jaunai izskatīšanai pirmās instances tiesā, jo lieta izskatīta, pārkāpjot procesuālo tiesību normas, kā arī ignorējot lietas dalībnieka neierašanās faktu.

[4.2] Lietā nav pienācīgi izvērtēta 2012.gada 6.novembra Vienošanās Nr.3/3-4128 "Par parāda labprātīgu samaksu". Vienošanās pirmās atkāpes 1. un 2.punktā ir noteikta kārtība saistību dzēšanai, cita starpā arī attiecībā uz Aizdevuma līgumu Nr.108225/02 . Lai gan pašā Vienošanās dokumentā nav informācijas par saistību atlikumu pirms turpmāko maksājumu veikšanas, sarakstē ar atbildētāju pārstāvi tika saņemta Kredītoperāciju izziņa par saistību atlikumu 2012.gada 17.oktobrī, kas norādīts 42 297,63 EUR.

Vienošanās 2. un 3.punkts paredz divus būtiskus nosacījumus: 1) ar 2012.gada 17.oktobri tiek atcelti procentu aprēķins par aizdevuma izmantošanu un līgumsodi par kavētajiem pamatparādu un procentiem; 2) norādīts, ka, dzēšot šajā punktā minēto aizdevuma līguma saistību, banka nepiemēro līgumsodus par saistību izpildes kavējumu (pamatsummai un kavētiem procentiem).

Vienošanās rezultātā atbildētājiem bija konkrēti noteikta un zināma parāda summa un saistību atlikums, kas pēc atceltajiem līgumsodiem bija 31 124,67 EUR.

Laikā kopš 2012.gada 30.novembra, kad atbildētāji sāka pildīt 2012.gada 6.novembra Vienošanos un prasītāja naudas maksājumus pieņēma vienošanās paredzētajā apmērā un termiņā, atbildētāji ir dzēsuši saistības 13 792,27 EUR, līdz ar to tiesvedības brīdī prasītājai bija tiesības pieprasīt aizdevuma pamatsummas atmaksu ne vairāk kā 17 332,40 EUR.

Pirmās instances tiesa nepamatoti ņēma vērā prasītājas apgalvojumus, ka Vienošanās nav spēkā, jo atbildētāji to nepildīja, nenoskaidrojot iemeslus, kāpēc Vienošanās būtu atzīstama par spēkā neesošu, un nenoskaidrojot, kur novirzīti atbildētāju veiktie maksājumi, ko prasītāja pieņēma uz Vienošanās pamata.

Atsaucoties uz Civillikuma 1867.un 1875.pantu, atbildētāji uzskata, ka Vienošanās ieguvusi pārjaunojuma juridisko nozīmi. Līdz ar to iepriekšējā saistība nav spēkā, bet spēkā ir jauna saistība, par ko puses vienojušās.

[4.3] Prasība celta uz spēku zaudējuša Aizdevuma līguma pamata, jo uz šī darījuma pamata atbildētāji neveic maksājumus jau kopš 2012.gada 6.novembra Vienošanās. Ja prasības priekšmets šajā gadījumā ir spēkā neesoša Aizdevuma līguma tiesību aizsardzība, prasījums ir noraidāms pilnā apmērā, pat nevērtējot parāda esību.

Prasītājai ir tiesības vērsties tiesā par Vienošanās izpildi, tomēr šajā lietā tas vairs nav iespējams, jo grozīt prasības priekšmetu ir pieļaujams tikai līdz brīdim, kad uzsākta lietas izskatīšana pēc būtības.

Līdz ar to kļūdains ir pirmās instances tiesas secinājums attiecībā uz prasītājas kā cesionāra tiesībām celt prasību pret atbildētājiem par neizpildītajām saistībām, kas izriet no Aizdevuma līguma, jo spēku zaudējušā Aizdevuma līgumā pielīgtās tiesiskās attiecības nav izmantojamas prasības priekšmeta jeb aizskarto tiesību noteikšanā. Bez tam, lietā nav pierādījumu, ka prasītājai ir cedēti iespējamie prasījumi par 2012.gada 6.novembra Vienošanās saistību izpildi.

Tiesa arī nav izvērtējusi Vienošanās sasaisti ar galvinieku lomu parāda atmaksas gaitā. Prasītāja/pers. E/ un /pers. D/ paziņoja par galvinieku pienākumu izpildīt saistību 2016.gada 30.martā. Ja tiesa uzskata, ka Vienošanās nav spēkā, tad nav izvērtēts apstāklis, kāpēc no galviniekiem maksājumi pieņemti kopš 2012.gada 30.novembra, kad tos veica tieši galvinieki nevis galvenais parādnieks.

[4.4] Nav ievērots arī Civillikuma 1.pantā ietvertais princips, jo prasītājas darbībās ir saskatāma "augļošana", kas netiek atbalstīta ne mūsdienu civiltiesiskajās attiecībās, ne arī Civillikuma pieņemšanas vēsturiskajā laikā.

No prasītājas iesniegtajām aprēķinu tabulām redzams, ka kopējā aizdevuma summa bija 40 000 EUR, kopējā atmaksātā summa ir 36 344,41 EUR un šobrīd pirmās instances tiesas piespriestais parāds kopā ar līgumsodiem un procentiem ir 46 162,11 EUR. Atbildētājiem kā galviniekiem nav pieņemams, ka bez strīda apstākļu rūpīga izvērtējuma par 40 tūkstošu eiro kredītu viņiem kopumā jāmaksā vairāk kā 82 tūkstošus eiro lielu parādu.

Uzskata, ka strīds jāvērtē, vadoties no 2012.gada 6.novembra Vienošanās noteikumiem, nepiemērojot Aizdevuma līguma nosacījumus. Jo, piemēram, kopš 2012.gada 30.novembra līdz 2014.gada 30.aprīlim veiktie maksājumi tiek novērtēti kā kavētie maksājumi atbilstoši Aizdevuma līgumam, lai gan tie tika veikti Vienošanās ietvaros un netika kavēti. Tas rada nelabvēlīgas sekas atbildētājiem

Lūdz atcelt pirmās instances tiesas spriedumu un nosūtīt lietu jaunai izskatīšanai vai arī prasību noraidīt pilnā apmjomā.

[5] Prasītāja SIA "Hiponia" rakstveida paskaidrojumos norāda, ka pirmās instances tiesas spriedumu uzskata par likumīgu un pamatotu, bet apelācijas sūdzību par noraidāmu.

[5.1] Prasītāja atbilstoši Civilprocesa likuma 128.pantam prasības pieteikumā norādīja atbildētāju /pers. D/ un /pers. E/ deklarētās dzīvesvietas un atbildētājas SIA "/Nosaukums/" juridisko adresi, uz kurām arī tika nosūtīti tiesas dokumenti.

Nepamatots ir apelācijas sūdzības iesniedzēju apgalvojums par prasītājas pienākumu rīkoties atbilstoši Komerclikuma $318.^1$ pantam un iesniegt pieteikumu komercreģistra iestādē, lūdzot iecelt SIA "/Nosaukums/" likvidatoru. Prasītāja uzskata, ka tai ir tiesības, nevis pienākums pieteikt kreditora prasījumu. Minētais pants tikpat labi attiecas arī uz abiem atbildētājiem kā valdes locekļiem, kuri, lemjot par SIA "/Nosaukums/" likvidāciju, varēja iecelt likvidatoru. Atbildētāji/pers. D/ un /pers. E/, sniedzot paskaidrojumus par prasību, lūdzot atlikt lietu, kā atbildētāju norāda arī SIA "/Nosaukums/" un parakstās tās vārdā, kā arī piedāvāja nokārtot sabiedrības parādsaistības.

[5.2] Aizdevuma līgumam 2011.gada 20.novembrī iestājās gala atmaksas termiņš, saistības netika izpildītas, un /pers. D/ vērsās Bankā par iespēju veikt norēķinus par visām SIA "/Nosaukums/" un abu atbildētāju privātajām saistībām. SIA "Hiponia" kā Bankas pilnvarnieks 2012.gada 6.novembrī sniedza atbildes vēstuli Nr.3/3-4128 par parāda labprātīgu atmaksu, ko atbildētāji kļūdaini dēvē par Vienošanos. Vēstulē bija norādīta saistību atmaksas kārtība, un tajā bija norādīts, ja atbildētāji neveiks maksājumus norādītajos termiņos un apmērā, Banka var vienpusēji izbeigt Aizdevuma līgumu, vērsties tiesā un atjaunos procentu un līgumsoda aprēķinu no apturēšanas dienas, kas ir 2012.gada 17.oktobris. Aizdevuma līguma saistību atlikums uz 2012.gada 17.oktobri bija 31 124,67 EUR.

Norāda, ka Aizdevuma līguma saistību dzēšanai laika posmā no 2012.gada 30.novembra līdz 2014.gada 30.aprīlim atbildētāju veiktie maksājumi

14 000 EUR tika novirzīti procentu dzēšanai. Tā kā pēc 2014.gada 30.aprīļa maksājumi no atbildētājiem vairs netika saņemti, iestājās apstāklis, kad saistības vairs netiek pildītas un tiek atjaunots līgumsodu un procentu aprēķins ar 2012.gada 17.oktobri. Atbildētāji nepamatoti 2012.gada 6.novembra vēstulei piešķir "pārjaunojuma" juridisko nozīmi, jo tā neatbilst Civillikuma 1874.pantā paredzētajai pārjaunojuma noslēgšanas kārtībai.

[5.3] Atsaucoties uz Civillikuma 1756.pantu un 1765.panta pirmo daļu, kā arī Aizdevuma līguma 65.punktu, ar kuru aizņēmējam pilnībā un saskaņā ar aizdevuma līgumā un noteikumos kārtību un termiņiem jāatmaksā aizdevums, kā arī citi maksājumi, kas veicami saskaņā ar aizdevuma līgumu, par nepamatotiem uzskata atbildētāju pārmetumus par "augļošanu", un tas neatbrīvo atbildētājus no pienākuma norēķināties par saistībām, kas izriet no Aizdevuma līguma.

[6] Ar Latgales apgabaltiesas 2020.gada 28.septembra lēmumu prasītāja SIA "Hiponia" aizstāta ar tās tiesību pārņēmēju SIA "B2Kapital".

Motīvu daļa

[7] Latgales apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija atzīst, ka apelācijas sūdzība daļēji ir pamatota un celtā prasība ir apmierināma daļēji.

[8] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 430.panta trešo daļu fakti, kas konstatēti pirmās instances tiesā, apelācijas instances tiesā nav jāpārbauda, ja tie nav apstrīdēti apelācijas sūdzībā.

Lietā nav apstrīdēti pirmās instances tiesas konstatētie fakti par Aizdevuma līguma, Hipotēkas līguma un Galvojuma līgumu noslēgšanu starp VAS "Latvijas Hipotēku un zemes banka" ar atbildētājiem 2007.gada 21.februārī, kā arī par grozījumu izdarīšanu Aizdevuma līgumā un Hipotēkas līgumā 2009.gada 10.decembrī. Konstatēts un nav strīda, ka VAS "Latvijas Hipotēku un zemes banka" savas prasījuma tiesības pret atbildētājiem 2013.gada 25.aprīlī nodeva SIA "Hiponia". Lietā konstatēts un nav strīda, ka atbildētāji aizdevumu ir atdevuši tikai daļēji, ir neatmaksāts parāds, un pastāv strīds par atlikušā parāda summu, kā arī atbildētāju pienākumu to atdot.

[9] Nav pamatots apelācijas sūdzībā norādītais arguments, ka tiesas spriedums lietā būtu atceļams, pamatojoties uz Civilprocesa likuma 427.panta pirmās daļas 2.punktu, jo SIA "/Nosaukums/" nebija paziņots par tiesas sēdes vietu un laiku.

No lietā iesniegtajiem paskaidrojumiem sakarā ar celto prasību un vairākiem līgumiem atlikt lietas izskatīšanu redzams, ka paskaidrojumu sniedzēju un līgumu pieteicēju sarakstā norādīta arī SIA "/Nosaukums/". Tiesai nav pamata apšaubīt, ka SIA "/Nosaukums/" bija informēta par celto prasību un nozīmētajām tiesas sēdēm. Savukārt lietas izskatīšanas dienā 2017.gada 11.jūlijā SIA "/Nosaukums/" izslēgta no Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra ar atzīmi, ka tā ir likvidēta. Tādējādi nav pamata uzskatīt, ka pārkāptas SIA "/Nosaukums/" tiesības un tai nav paziņots par tiesas sēdi, kuras laikā tā vairs neeksistēja.

Lietā nav nozīmes apstāklim, kādā veidā notika SIA "/Nosaukums/" likvidācijas process, jo tas nav izskatāmā strīda priekšmets.

[10] Novērtējot lietā iesniegtos pierādījumus to kopsakarā, tiesai nav pamata VAS "Latvijas Hipotēku un zemes bankas" pilnvarnieka SIA "Hipotēku bankas nekustamā īpašuma aģentūra" (pēc nosaukuma maiņas SIA "Hiponia") 2012.gada 6.novembra vēstuli Nr.3/3-4128 atbildētājiem uzskatīt par Vienošanos vai pārjaunojuma līgumu, kā to savā apelācijas sūdzībā norāda atbildētāji.

Saskaņā ar Civillikuma 1867.pantu katru saistību tiesību var atcelt, pārvēršot to jaunā, ar dalībnieku sevišķu līgumu, ko sauc par pārjaunojumu, kura sekas saskaņā ar 1869.pantu ir tās, ka agrākais prasījums ar visām pie tā piederīgām blakus tiesībām (ķīlu, galvojumu, procentiem, līgumsodu) izbeidzas, it kā būtu izpildīts, un tā vietā nodibinās jauns prasījums, uz kuru agrākā prasījuma blakus tiesības neattiecas, ja vien nav tieši norunāts par pretējo.

Civillikuma 1874.pants noteic, ka pārjaunojums nekad nav pieņemams pats par sevi, un nodoms noslēgt par to līgumu pusēm noteikti jāizsaka, vai vismaz tam jābūt neapšaubāmi redzamam no apstākļiem.

Novērtējot 2012.gada 6.novembra vēstules saturu, pirmkārt, redzams, ka tā nav noformēta līguma veidā, kur būtu norādīti līgumslēdzēji, bet tieši norādīts, ka tā ir atbilde /pers. D/, /pers. E/ un SIA "/Nosaukums/" uz 2012.gada 1.oktobra iesniegumu par parādu, kas izriet no četriem aizdevuma līgumiem, starp kuriem arī šajā lietā izskatāmo saistību pamatā esošais līgums Nr.108225/02, pakāpenisku atmaksu, kam aizdevēja pilnvarnieks piekrīt, norādot konkrētu atmaksas kārtību saistību dzēšanai. Aizdevēja noteiktā kārtība nosaka sākotnēji iemaksāt vienu noteiktu summu (7000 EUR par diviem līgumiem) un turpmāk veikt ikmēneša noteiktas summas (1400 EUR par diviem līgumiem) maksājumus.

Otrkārt, vēstulē nav paredzēts, ka tiek izbeigti aizdevuma līgumi, tajā skaitā arī līgums Nr.108225/02, un šo aizdevuma līgumos noteikto saistību izpildei noslēgtie Hipotēkas un Galvojuma līgumi. Tātad turpina darboties aizdevuma līguma blakus noteikumi un neiestājas Civillikuma 1869.pantā paredzētās sekas. Vēstules 7.punktā ir nosacījums, ka noteiktā atmaksas kārtība ir spēkā tikai tad, ja vienlaicīgi un noteiktajā kārtībā tiek veikti visi uz attiecīgajiem aizdevuma līgumiem attiecināmie maksājumi.

Vēstulē arī norādīts, ja aizņēmēji veic maksājumus norādītajos termiņos, Banka apņemas neiesniegt prasību tiesā parāda piedziņai, kas izriet no aizdevuma līgumiem, ar 2012.gada 17.oktobri apturēt līgumsodu par kavētu summu un kavētiem procentiem aprēķināšanu, kā arī lietošanas procentu aprēķināšanu. Savukārt, ja aizņēmēji neveic maksājumus norādītajos termiņos, Banka var vienpusēji izbeigt Aizdevuma līgumu un atjauno līgumsodu par kavētu pamatsummu un kavētiem procentiem, kā arī procentu par aizdevuma izmantošanu aprēķināšanu no apturēšanas dienas.

Tādējādi vēstulē skaidri norādīts, ka maksājumi attiecas uz spēkā esošiem Aizdevuma līgumiem, tiek novirzīti no Aizdevuma līgumiem izrietošo saistību dzēšanai un nekādas jaunas saistības nodibinātas netiek.

[11] Tiesa atzīst par pamatotiem atbildētāju iebildumus, ka prasītāja ir nepareizi novirzījusi parāda dzēšanai viņu samaksātās summas, kā rezultātā, regulāri veicot maksājumus pēc 2012.gada 6.novembra vēstulē apstiprinātās maksājumu veikšanas kārtības, vairāku gadu laikā vispār nav dzēsta nekāda pamatparāda summas daļa.

[11.1] Saskaņā ar 2009.gada 10.decembra grozījumiem Aizdevuma līgumā puses ir kapitalizējušas kavētos procentu maksājumus un līgumsodus un noteikušas, ka aizdevuma pamatsumma uz 2009.gada 27.novembri ir 23 920,10 EUR. Tāpat puses noteikušas no minētā datuma fiksēto procentu likmi gadā 11,33%, kā arī aizdevuma atmaksas kārtību, kas paredz no 2009.gada 20.decembra veikt procentu maksājumus par aizdevuma izmantošanu, bet sākot ar 2010.gada 20. maiju, veikt arī pamatsummas maksājumus 700 EUR mēnesī, un 2011.gada 20.novembrī galīgi dzēst uzkrātos procentus un aizdevuma pamatsummas atlikumu.

[11.2] No VAS "Hipotēku un zemes bankas" kredītoperāciju izziņas uz 2012.gada 17.oktobri ir redzams, ka SIA "/Nosaukums/" pēc šo grozījumu noslēgšanas 2010.gadā veicis trīs maksājumus par kopsummu 711,31 EUR, kas novirzīti procentu un līgumsodu samaksai atbilstoši Aizdevuma līguma 24.punktam. Saskaņā ar izziņu SIA "/Nosaukums/" parāds Bankai uz 2012.gada 17.oktobri ir uz kopējo summu 42 297,63 EUR, ko veido saistības - kavētā pamatsumma 23 920,10 EUR, uzkrātie procenti 2461,72 EUR, kavētie procenti 4742,85 EUR - kopā 31 124,67 EUR , un līgumsodi – par kavēto pamatsummu 8171,40 EUR un par kavētiem procentiem 2455,56 EUR – kopā 11 172,96 EUR.

[11.3] No lietai pievienotās VAS "Hipotēku un zemes bankas" un SIA "Hipotēku bankas nekustamā īpašuma aģentūra" (SIA "Hiponia") 2013.gada 25.aprīļa Vienošanās par prasījuma tiesību, kas izriet no Aizdevuma, Hipotēkas un abu Galvojuma līgumu cesijas, nav redzams, kāda bija atlikusī atbildētāju parāda summa Bankai, kas tiek cedēta. Arī SIA "Hipotēku bankas nekustamā īpašuma aģentūra" (SIA "Hiponia") 2013.gada 13.augusta paziņojumā par cesiju visiem trim atbildētājiem nav norādīta summa, kas tiek cedēta, norādīti tikai kontu numuri, kuros turpmāk veicami

maksājumi saistību dzēšanai.

Saskaņā ar Civillikuma 1798.pantu cesijas priekšmets ir prasījumi, un uz cesionāru, kā norādīts 1800.pantā, pāriet tikai prasījuma tiesība, bet ne līgumiskā attiecība, no kuras šī tiesība izriet. Civillikuma 1805.pants nosaka, ka cesionārs var no cesijas brīža darboties ar kreditora tiesībām, tomēr saskaņā ar 1806.pantu cesionārs neiegūst ar cesiju vairāk vai lielākas tiesības, nekā bija cedentam [..], bet vēl nenomaksātie prasījuma procenti, ja tie nav tieši pielīgti, arī pāriet uz cesionāru. Savukārt parādnieka stāvoklis atbilstoši Civillikuma 1807.pantam ar cesiju nevar pasliktināties.

Tādējādi uz SIA "Hiponia" nepārgāja Aizdevuma līguma līgumiskās attiecības, tomēr tai, tāpat kā atbildētājiem, bija saistoši Bankas 2012.gada 6.novembra vēstulē noteiktie parāda atmaksāšanas nosacījumi, jo cesija nevar pasliktināt parādnieka stāvokli un lietā nav pierādījumu, ka uz cesijas noslēgšanas brīdi Banka būtu vienpusēji atkāpusies no Aizdevuma līguma uz tā pamata, ka atbildētāji nepildītu ar šo vēstuli apstiprināto maksājumu veikšanas kārtību.

Prasītāja SIA "Hiponia" 2016.gada 30.martā paziņoja atbildētājiem, ka ar 2016.gada 21. martu vienpusēji atkāpjas no Aizdevuma līguma, norādot, ka atlikušā parāda kopsumma ir 44 455,81 EUR, ko veido: neatmaksātā pamatsumma 23 920,10 EUR; kavētie procenti par aizdevuma izmantošanu par laiku no 2009.gada 27.novembra līdz 2016.gada 21.martam 16 494,27 EUR; līgumsods par termiņā neveiktiem pamatsummas maksājumiem no 2010.gada 31.maija līdz 2016.gada 21.martam 2392,01 EUR; līgumsods par termiņā neveiktiem procentu maksājumiem no 2014.gada 30.aprīļa līdz 2016.gada 21.martam 1649,43 EUR.

Tiesas ieskatā, SIA "Hiponia", vienpusēji atkāpjoties no Aizdevuma līguma un aprēķinot atlikušā parāda summu, nav ņēmusi vērā atbildētāju veiktos maksājumus un ir tos nepareizi novirzījusi, neņemot vērā starp Banku un parādniekiem 2012.gada 6.novembra vēstules otrās atkāpes 3.punktā noteikto kārtību, ka aizņēmēju veiktie maksājumi novirzāmi aizdevuma līguma saistību dzēšanai, atceļot un nepiemērojot līgumsodus par saistību izpildes kavējumiem, kas novedis pie nepareizas parāda atlikuma summas noteikšanas.

[11.4] No prasībai pievienotās kredītoperāciju izziņas, kas sagatavota 2016.gada 21.martā, redzams, ka aizņēmēja SIA "/Nosaukums/" laika periodā no 2012.gada 30.novembra līdz 2014.gada 30.aprīlim ir veikusi periodiskus maksājumus par kopējo summu 13 792,27 EUR. Visa samaksātā summa novirzīta līgumsoda par kavētu pamatsummu un līgumsoda par kavētiem procentiem ieskaitam, vispār nesedzot pamatparādu.

Tiesa atzīst, ka atbildētāju šajā periodā veiktie maksājumi nepamatoti novirzīti līgumsodu dzēšanai, nenovirzot tos pamatparāda summai, kas neatbilst tai maksājumu veikšanas un ieskaitīšanas kārtībai, kāda bija noteikta Bankas 2012.gada 6.novembra vēstulē un maksājumu veikšanas laikā bija saistoša gan parādniekiem, gan bankai, gan cesionāram, kas prasījuma tiesības pārņēma, pirms notika atkāpšanās no Aizdevuma līguma.

Šāda maksājumu novirzīšanas kārtība neatbilst arī Civillikuma 1843.pantam, kas noteica, ka gadījumā, ja kāds samaksā tikai daļu no sava parāda, tad viņa maksājumu vispirms ieskaita vēl nenomaksātos procentos un tikai pēc tam palikušo atlikumu izlieto kapitāla dzēšanai (..) (*redakcijā līdz 2013.gada 31.decembrim*). Vēlāk (*no 2014.gada 1.janvāra*) minētais pants papildināts ar tiešu norādi, ka saņemtie maksājumi ieskaitāmi vispirms vēl nenomaksātajos procentos, tad kapitāla dzēšanai un tikai pēc tam līgumsoda dzēšanai.

Lai gan līdz grozījumu veikšanai Civillikuma 1843.pantā nav tiešas norādes, ka saņemtos maksājumus nevar uzreiz novirzīt līgumsoda dzēšanai, judikatūrā ir dots atzinums, ka minētajā pantā noteiktais regulējums nepārprotami attiecināms vienīgi uz procentu maksājumiem, nevis līgumsodu, un saņemto maksājumu ieskaitīšana līgumsoda dzēšanā ir kļūdaina (sk. *Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2015.gada 21.septembra spriedums lietā Nr.SKC-98/2015; Senāta 2012.gada 7.marta spriedums lietā Nr.SKC-44*).

Tādas pašas atziņas izteiktas tiesību doktrīnā, ka Civillikuma 1843.pants nav attiecināms uz prasījumu par līgumsoda piedziņu, bet imperatīvā veidā nosaka pienākumu samaksu vispirms ieskaitīt nenomaksāto procentu dzēšanai (sk. *Latvijas Republikas Civillikuma komentāri. Saistību tiesības. Autoru kolektīvs K.Torgāna zin. red., Rīga: Mans īpašums, 2000, 328 lpp.*).

Tādējādi visa atbildētāju uz 2014.gada 30.aprīli samaksātā summa 13 792,27 EUR ir novirzāma atbildētāju pamatparāda dzēšanai, un atlikušā pamatparāda summa ir 10 127,83 EUR, kas piedzenama no atbildētājiem.

[11.5] Lietā nav pierādījumu, ka atbildētāji pēc 2014.gada 30.aprīļa būtu veikuši jebkādus maksājumus. Līdz ar to, pēc atkāpšanās no Aizdevuma līguma 2016.gada 21.martā, zaudē spēku arī atbildētājiem labvēlīgie nosacījumi, ko Banka bija noteikusi 2012.gada 6.novembra vēstulē, un saskaņā ar minētās vēstules trešās atkāpes 2.punktu tiek atjaunota līgumsodu par kavētu pamatsummu, līgumsodu par kavētiem procentiem un procentu par aizdevuma izmantošanu aprēķināšana no to apturēšanas dienas.

[11.5.1] Tiesas ieskatā minētais nozīmē, ka atbildētājiem ne vien tiek atsākts procentu aprēķins par kapitāla lietošanu, bet viņi arī zaudē tiesības atbrīvoties no tiem uzkrātajiem procentu parādu maksājumiem, kas bija aprēķināti uz 2012.gada 17.oktobri, jo minētais datums tika ņemts par atskaites punktu, nosakot Bankas 2012.gada 6.novembra vēstulē atvieglotus noteikumus, kas ļāva maksāt tikai parādu bez procentiem pie nosacījuma, ka visi maksājumi tiks veikti termiņā, un vēstulē nav norādes, ka iepriekšējais procentu parāds tiek atlaists. Kopējais procentu parāds uz minēto datumu saskaņā ar kredītoperāciju izziņu ir 7204,57 EUR (uzkrātie procenti 2461,72 EUR + kavētie procenti 4742,85 EUR).

[11.5.2] Saskaņā ar prasītājas iesniegto 2016.gada 21.marta kredītoperāciju izziņu un procentu aprēķinu 16 494,27 EUR ir kavētie procenti par kredīta izmantošanu par laika periodu no 2009.gada 27.novembra līdz 2016.gada 7.martam. Minētais aprēķins nav piemērojams procentu parāda piedziņai, jo, ņemot vērā maksājumu novirzīšanu pamatparāda dzēšanai, neatspoguļo patieso procentu parādu.

Ņemot vērā Aizdevuma līgumā noteikto procentu apmēru 11,33% gadā (0,94 % mēnesī), tiesa uzskata, ka procentu apmērs par aizdevuma izmantošanu par periodu no 2014.gada 30.aprīļa līdz 2016.gada 30.martam, kad atbildētājiem paziņots par atkāpšanos no līguma, nosakāms no atlikušā parāda summas 10 127,83 EUR, un tie ir 2199,76 EUR, kas piedzenami no atbildētājiem.

Par laika periodu no 2016.gada 30.aprīļa līdz 2017.gada 30.maijam, atbilstoši prasības precizējumiem, nosakāmi likumiskie procenti 6 % gadā no atlikušās parāda summas 10 127,83 EUR, un tie ir 658,31 EUR.

Kopējā procentu summa, kas saskaņā ar Civillikuma 1756.pantu piedzenama no atbildētājiem, ir 10 062,64 EUR (7204,57 +2199,76 + 658,31).

[11.6] Kreditoram atkāpjoties no Aizdevuma līguma un Bankas 2012.gada 6.novembra vēstules nosacījumiem, atbildētājiem atjaunojas pienākums maksāt līgumsodu, kāds bija aprēķināts uz 2012.gada 17.oktobri. Kredītoperāciju izziņā aprēķinātā līgumsoda kopējais apmērs norādīts 11 172,96 EUR. Ņemot vērā, ka pamatparāda apmērs uz minēto datumu bija 23 920,10 EUR, līgumsods saskaņā ar Civillikuma 1724.[1] pantu jāsamazina līdz saprātīgam apmēram. Ņemot vērā pastāvošo tiesu praksi, tas nevar pārsniegt 10 % no pamatparāda, t.i. 2392,01 EUR. Tāpēc tas ir galīgais līgumsods, kas piedzenams no atbildētājiem saskaņā ar Civillikuma 1716.pantu.

[12] Lietā konstatēts, ka galvenais parādnieks SIA "/Nosaukums/" ir likvidēta un izslēgta no Uzņēmumu reģistra, tai nav tiesību pārņēmēja.

Līdz ar to saskaņā ar Civilprocesa likuma 223.panta 8.punktu tiesvedība lietā pret SIA "/Nosaukums/" ir izbeidzama.

[13] /pers. D/ un /pers. E/, noslēdzot Galvojuma līgumus, saskaņā ar Civillikuma 1692.pantu uzņēmušies atbildēt kreditoriem par trešās personas, šajā gadījumā SIA "/Nosaukums/", parādiem. Abi galvotāji uzņēmušies atbildēt kā pats parādnieks.

Ņemot vērā, ka SIA "/Nosaukums/" vairs nepastāv, bet parāds ir spēkā, abi galvotāji stājas parādnieka vietā, un galvojums no akcesoras (blakus saistības) pārtop par patstāvīgu saistību pret kreditoru.

Līdz ar to celtā prasība saskaņā ar Civillikuma 1692., 1698., 1699., 1702. pantu ir apmierināma, piedzenot parādu solidāri no abiem galvotājiem, kuri kļuvuši par parādniekiem.

Kopējā piedzenamā summa ir 22 582,48 EUR (10 127,83 EUR + 10 062,64 EUR + 2392,01 EUR).

[14] Pamatots ir arī prasījums par tiesību atzīšanu vērst piedziņu uz ieķīlāto /pers. D/ piederošo nekustamo īpašumu /adrese /, kas kalpo kā nodrošinājums no Aizdevuma līguma izrietošajām saistībām.

Kā pamatoti atzina pirmās instances tiesa, izbeidzot Aizdevuma līgumu, ir iestājies visa parāda atmaksas termiņš, parāds nav atmaksāts, tāpēc saskaņā ar Civillikuma 1278., 1319., 1326.pantu ir pamats vērst parāda piedziņu uz ieķīlāto īpašumu.

Lai gan apelācijas sūdzībā norādīts, ka pirmās instances tiesas spriedums ir pārsūdzēts pilnīgi, argumenti par piedziņas vēršanu uz ieķīlāto nekustamo īpašumu tajā nav izteikti, tāpēc apelācijas instancei šis prasījums plašāk nav jāvērtē.

[15] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram, bet atbildētājam – proporcionāli tai prasījumu daļai, kurā prasība noraidīta.

Prasība tika celta par kopējās parāda summas 46 162,11 EUR piedziņu, prasība tiek apmierināta daļēji, piedzenot kopējo parāda summu 22 582,48 EUR un noraidot prasību par summu 23 579,63 EUR. Tādējādi prasība apmierināta par 49% un noraidīta par 51 %.

Prasītāja, ceļot prasību, ir samaksājusi valsts nodevu 1458,26 EUR un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 10,96 EUR, kopā 1469,22 EUR. Tādējādi no atbildētājiem prasītājas labā piedzenami tiesas izdevumi 719,92 EUR apmērā (49 % no 1469,22 EUR), jeb 359,96 EUR no katra atbildētāja.

Atbildētājiem iesniedzot apelācijas sūdzību, /pers. D/ samaksāja valsts nodevu 1485,56 EUR. Attiecīgi no prasītājas atbildētāja labā piedzenami tiesas izdevumi 757,64 EUR (51 % no 1485,56 EUR).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.pantu valsts labā no pusēm piespriežami iepriekš nesamaksātie tiesas izdevumi, proporcionāli prasības apmierinātajai un noraidītajai daļai. Pirmās instances tiesā kopējie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir 24,36 EUR, apelācijas instancē 21,81 EUR, kopā 46,17 EUR. Prasītāja samaksājusi 10,96 EUR, tādējādi neapmaksātie izdevumi ir 35,21 EUR. Līdz ar to no atbildētājiem valsts labā piedzenami 17,26 EUR (49%), pa 8,63 EUR no katra atbildētāja, un no prasītājas 17,95 EUR (51 %).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu prasītājai nosakāmas tiesības saņemt likumiskos procentus 6% gadā no piedzītās pamatparāda summas 10 127,83 EUR līdz sprieduma galīgai izpildei.

Rezolutīvā daļa

Latgales apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija saskaņā ar Civilprocesa 432.-434.pantu, 223.panta 8.punktu,

nosprieda

SIA "B2Kapital" (SIA "Hiponia" tiesību pārņēmēja) prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt solidāri no galviniekiem /pers. E/, personas kods /personas kods/, un /pers. D/, personas kods /personas kods/, SIA "B2Kapital", reģistrācijas Nr.40103645131, labā no 2007.gada 21.februāra Aizdevuma līguma Nr. 108225/02 izrietošo parādu 22 582,48 EUR, ko veido: pamatparāds 10 127,83 EUR, lietošanas un nokavējuma procenti par laiku līdz 2017.gada 30.maijam 10 062,64 EUR un līgumsods 2392,01 EUR, kā arī tiesas izdevumus 719,92 EUR, kopā 23 302,40 EUR (divdesmit trīs tūkstoši trīs simti divi *euro* un 40 centi).

Noteikt SIA "B2Kapital", reģistrācijas Nr.40103645131, tiesības saņemt likumiskos 6 % gadā no piedzītās pamatparāda summas 10 127,83 EUR līdz sprieduma izpildei.

Atzīt SIA "B2Kapital", reģistrācijas Nr.40103645131, tiesības sprieduma izpildei vērst piedziņu pret hipotekārās ķīlas priekšmetu - /pers. D/ piederošo nekustamo īpašumu /adrese/, kadastra numurs /numurs A/.

Noraidīt SIA "B2Kapital" prasību pret /pers. E/ un /pers. D/ par parāda 23 579,63 EUR piedziņu.

Izbeigt tiesvedību lietā prasības daļā pret SIA "/Nosaukums/".

Piedzīt no SIA "B2Kapital" reģistrācijas Nr.40103645131, /pers. D/, personas kods /personas kods/, labā valsts nodevu par apelācijas sūdzību 757,64 EUR (septiņi simti piecdesmit septiņi *euro* un 64 centi).

Piedzīt no SIA "B2Kapital", reģistrācijas Nr.40103645131, valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 17,95 EUR (septiņpadsmit *euro* un 95 centi).

Piedzīt no /pers. D/, personas kods /personas kods/, SIA "B2Kapital", reģistrācijas Nr.40103645131, labā tiesas izdevumus 359,96 EUR (trīs simti piecdesmit deviņi *euro* un 96 centi).

Piedzīt no /pers. E/, personas kods /personas kods/, SIA "B2Kapital" reģistrācijas Nr.40103645131, labā tiesas izdevumus 359,96 EUR (trīs simti piecdesmit deviņi *euro* un 96 centi).

Piedzīt no /pers. D/, personas kods /personas kods/, valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 8,63 EUR (astoņi *euro* un 63 centi).

Piedzīt no /pers. E/, personas kods /personas kods/, valsts labā ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 8,63 EUR (astoņi *euro* un 63 centi).

Valsts labā piedzīto ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksa veicama Tiesu administrācijas kontā LV51TREL2190458019000, NMR 90001672316, saņēmēja banka - Valsts kase, kods TRELLV22, iemaksas mērķis - 21499 ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, kā arī norādāmi dati lietas identificēšanai.

Noteikt termiņu sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā Augstākās tiesas Civillietu departamentā 30 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas 2021.gada 11.marta, iesniedzot kasācijas sūdzību Latgales apgabaltiesā un iemaksājot drošības naudu 300 EUR Augstākās tiesas depozīta kontā.

Augstākās tiesas depozītu konts drošības naudai: saņēmējs: Latvijas Republikas Augstākā tiesa, nodokļu maksātāja Nr.90000068892, saņēmēja banka: Valsts kase BIC kods TRELLV22, konta Nr.LV83TREL8280010000000.

Tiesnese V. Lohova

Tiesnese V. Sokolova

Tiesnesis I. Stivriņš